Cena numeru 1 złoty.

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny ziemi częstochowskiej

Nr. 68 | Częstochowa, czwartek 3 maja 1945 r. | Rok I.

Święto polskiej myśli demokratycznej

Po ciężkim ciosie pierwszego rozbioru wszyscy, którzy myśleli uczciwie po polsku przystąpili do pracy mającej w rezultacie przynieść Polsce odrodzenie. Przystąpili do pracy patrioci postępowcy, dla których ponad interesy własne ważniejsza była służba Ojczyźnie. Twórcy Sejmu Czteroletniego zrozumieli, że powodem upadku Rzeczypospolitej był jej ustrój. Zrozumieli, że potęgi Polski nie odbudują opierając się tylko na jednej warstwie narodu.

Z zachodu dochodziły odgłosy Wielkiej Rewolucji Francuskiej. Lud Paryża chwycił za broń, by wywalczyć sobie wolność. Hasła rzucone w Deklaracji. Praw Człowieka i Obywatela coraz silniej wsiąkały w umysłowość przeciętnego europejczyka mimo przeciwdziałań ówczesnej reakcji.

To, o co dopominało się w ubiegłych wiekach kilku naszych wielkich pisarzy, a przede wszystkim Modrzewski, a co stało się aktualne pod wpływem haseł Rewolucji Francuskiej, zdemokratyzowanie naszego państwa, znalazło częściowo swój wyraz w uchwałach Konstytucji 3 Maja.

Hugo Kołłątaj, właściwy jej twórca, ale i jej zdrajca byłby zapewne większym rewolucjonistą we Francji, jak u nas. W Polsce krępowały go okoliczności wiązały mu ręce ludzie.

Wśród twórców Konstytucji 3 Maja byli jednostki jakie właściwie należało zwalczać, a przede wszystkim król Poniatowski, który w obozie polskich demokratów odegrał rolę konia trojańskiego. Ale nie chodzi o ludzi — ważniejsze jaka była nowa konstytucja. Choć w dniu jej uchwalenia krzyczano „wiwat wszystkie stany", praktycznie nie dawała równouprawnienia ani mieszczanom, ani też, jeszcze bardziej, ludności wiejskiej.

Zasługa jej najważniejsza jest nie w tym, co przyniosła, ale że w ogóle była. Istniejąc poruszyła naród, obudziła mieszczaństwo, przypomniała wszystkim, po raz pierwszy w naszych dziejach oficjalnie o losie ludu.

Z jej zasiewów pochodziły późniejsze zrywy narodu polskiego, a przede wszystkim powstanie kościuszkowskie. Kto wie, czy, gdyby nie ona, byłby później Kiliński.

Podczas długiego okresu niewoli stała się symbolem zwłaszcza dla polskiej myśli demokratycznej.

Zwracano się do niej niejednokrotnie i czczono ją. Jest ona drogą i dla nas spadkobierców dawnych demokratycznych tradycji.

To też w dniu dzisiejszym biegniemy myślą wstecz do roku 1791, roku, który stanowi przełom w naszych dziejach.

Berlin padł!

Marszałek Związku Radzieckiego — Józef Stalin, wydał w dniu wczorajszym rozkaz specjalny do Armii Czerwonej i Marynarki Radzieckiej, w którym podał do wiadomości, że wojska I-go Frontu Białoruskiego pod dowództwem marszałka Żukowa oraz wojska I-go Frontu Ukraińskiego marszałka Koniewa, w dniu 2-im maja 1945 roku opanowały całkowicie Berlin, stolicę Niemiec i centrum imperializmu niemieckiego.

Garnizon berliński z generałem artylerii Weiblingem i jego sztabem na czele złożył wczoraj o godzinie 15-ej broń i oddał się w całości do niewoli.

Do godziny 21-szej wieczorem dnia wczorajszego wojska radzieckie wzięły w Berlinie ponad 70.000 jeńców. W liczbie jeńców znajduje się kilku generałów oraz dygnitarzy hitlerowskich Niemiec.

Wczoraj o godzinie 23,30 czasu moskiewskiego stolica Związku Radzieckiego Moskwa uczciła zwycięskie wojska salutem 24-ch salw artyleryjskich z 324-ch dział.

W drugim rozkazie podał Marszałek Stalin do wiadomości, że wojska I-go Frontu Białoruskiego zlikwidowały okrążoną grupę niemiecką na południowy wschód od Berlina. Wojska Frontu wzięły w czasie od 24 kwietnia do 2 maja ponad 120.000 jeńców.

Trzeci rozkaz Marszałka Stalina został wydany z okazji zajęcia dwóch portów bałtyckich **Rostok i Warnemünde.**

Rostok i Warnemünde zajęte

Komunikat Radzieckiego Biura Informacyjnego z dnia 2 maja brzmi:

Wojska I-go Frontu Białoruskiego, pod dowództwem marszałka Żukowa, przy współudziale wojsk I-go Frontu Ukraińskiego, pod dowództwem marszałka Koniewa, po zaciętych walkach ulicznych rozgromiły ostatecznie ugrupowanie wojsk niemieckich w Berlinie i dnia 2-go maja całkowicie opanowały stolicę Niemiec, miasto Berlin, centrum imperializmu niemieckiego i ognisko niemieckiej agresji. — Załoga Berlina wraz z dowódcą, gen. artylerii Weidlingem i jego sztabem, dnia 2-go maja o godzinie 15-ej zaprzestała oporu, złożyła broń i poddała się.

Dnia 2-go maja do godz. 21-ej wojska wzięły do niewoli ponad 70.000 żołnierzy i oficerów. Wśród jeńców znajdują się czterej generałowie, wyżsi oficerowie oraz zastępca Goebbelsa, dr. fil. i historii Fritsche, szef wydziału prasowego dr. fil. i historii Klüg i radca stanu Heinrichsdorf. Fritsche zeznał, że Hitler, Goebbels i nowomianowany szef sztabu Kreft popełnili samobójstwo.

Na południowy wschód od Berlina wojska I-go Frontu Białoruskiego i I-go Frontu Ukraińskiego zlikwidowały ostatecznie okrążenie ugrupowania niemieckiego. W toku walk od 24 kwietnia do 2 maja wzięły ponad 120.000 jeńców oraz położyły trupem ponad 60.000 żołnierzy przeciwnika. Wśród jeńców znajduje się 5-ciu generałów. W toku walk wojska zdobyły 304 czołgi i działa szturmowe, 500 dział polowych, 2.700 karabinów maszynowych, 17.690 samochodów i wiele innego sprzętu wojennego.

Na północny zachód od Berlina wojska I-go Frontu Białoruskiego wśród walk zdobyły Neu-Kuppin, Illrich, Wusterhausen, Neustadt, Farbelin i szereg innych miejscowości.

Wojska II-go Frontu Białoruskiego, kontynuując działania ofensywne, zajęły Rostok i Warnemünde, wielkie porty i ważne bazy floty niemieckiej nad Bałtykiem i zdobyły Marlow, Laage, Teterow, Ribnitz, Mirow-Sulse i szereg innych miejscowości. W toku walk wzięto dnia 1 maja 5.400 jeńców i zdobyto 78 samolotów i 178 dział polowych.

Wojska IV-go Frontu Ukraińskiego, nacierając w dalszym ciągu w paśmie Zachodnich Karpat, zajęły Paskow, Orłowo, Gorwiszów, Lwie-Pole, Popradno, Wielkie Równy, Szczawnik i wiele innych miejscowości. — Wojska Frontu wzięły dnia 1 maja ponad 5.000 jeńców i zdobyły 196 dział polowych.

Wojska II-go Frontu Ukraińskiego, kontynuując działania ofensywne na wschód od Brna, zdobyły Walaszkę, Klawiczyn, Ucherskie Bradowce i inne miejscowości.

Na pozostałych odcinkach frontu działania zwiadowcze i walki o znaczeniu lokalnym.

Dnia 1-go maja zniszczono i uszkodzono na wszystkich frontach 37 czołgów niemieckich.

W walkach powietrznych i ogniem artylerii przeciwlotniczej strącono 10 samolotów przeciwnika.

Dania i Szlezwig-Holsztyn odcięte

LONDYN. — 2-ga armia brytyjska, przechodząc do natarcia, błyskawicznym manewrem zdobyła miasto i ważny port niemiecki **LUBEKĘ** i posunęła się daleko poza nią. **W ten sposób wojska brytyjskie odcięły od Rzeszy Szlezwik-Holsztyn i Danię** oraz dotarły do portu niemieckiego **nad Morzem Bałtyckim — WISMARU.**

Formacje 9-tej armii amerykańskiej zajęły **Ludwigshafen.** Oddziały 7-mej armii amerykańskiej docierają do **Innsbrucku.** Inne oddziały tej armii wzięły do niewoli byłego naczelnego dowódcę wojsk niemieckich, walczących na zachodzie, feldmarszałka von Rundstedta, feldmarszałka von Speerle i feldmarszałka von Weichsa. 3-cia armia amerykańska zbliża się do **Linzu.**

Jednostki 1-szej armii francuskiej zajęły miasto **Bregencję,** położone nad jeziorem Bodeńskim.

Formacje 3-ciej armii amerykańskiej wzięły do niewoli w dniu wczorajszym ponad 8.000 żołnierzy niemieckich. — Grupa ta została rozbrojona na wschód od Monachium. Inne jednostki tej armii przekroczyły w nowym miejscu **granicę austriacką,** a mianowicie na północ od miasta **Passau.**

LONDYN. — Z terenu Rzeszy donoszą, że resztki armii niemieckiej są na całej długości frontu w panicznym odwrocie. Olbrzymie masy niemców usiłują wszelkimi sposobami dostać się drogą morską lub powietrzną do Danii. Całe eskadry lotnicze niemieckie wylądowały na lotniskach duńskich.

Brytyjskie „Moskity" bombardowały bez przerwy w ciągu dnia wczorajszego drogi odwrotowe niemców. Bombami i pociskami broni pokładowej zniszczono w dniu wczorajszym około 1.000 niemieckich pojazdów mechanicznych.

LONDYN. — Prasa państw neutralnych donosi o niesamowitym chaosie, panującym w Danii i Norwegii. Ostatnie wydarzenia sprawiły, że duch znajdujących się tam oddziałów niemieckich upadł zupełnie. Zaszły cztery wypadki poddania się garnizonów niemieckich, stacjonowanych w miastach duńskich, władzom samorządu duńskiego.

LONDYN. — Rozgłośnie brytyjskie zakomunikowały w dniu dzisiejszym, że kapitulacja sił niemieckich w Danii i Norwegii jest kwestią najbliższego czasu.

Wojna we Włoszech skończona

Największa w dziejach kapitulacja armii niemieckiej

Milionowa armia poddała się

RZYM. — W dniu wczorajszym o godzinie 12-tej zakończyły się działania wojenne na terenie Włoch. Dokument kapitulacji podpisany został w niedzielę 29 kwietnia w miejscowości Caserta pod Neapolem. Ze strony niemieckiej kapitulacja została podpisana w imieniu generała Wittinghata, dowódcy armii niemieckiej we Włoszech. Na mocy aktu kapitulacji wojska sprzymierzonych rozpoczęły okupację terenów północnych Włoch i okręgów Republiki Austriackiej, położonych na zachód od miasta Salzburga.

LONDYN. — Na wieść o kapitulacji milionowej armii niemieckiej we Włoszech, brytyjski parlament przerwał obrady. Przed posłami wygłosił przemówienie premier Wielkiej Brytanii — Winston Churchill. Ogłosił on przed parlamentem fakt kapitulacji niemców we Włoszech. Następnie złożył on hold marszałkowi Aleksandrowi, dowódcy frontu włoskiego oraz jego bohaterskim wojskom, które złamały niemców we Włoszech.

*

LONDYN. — Prezydent Truman i premier Churchill podali wczoraj do wiadomości swoich narodów fakt bezwarunkowej kapitulacji armii niemieckiej we Włoszech. Kapitulacja obejmuje wszystkie rodzaje broni na lądzie, morzu i w powietrzu.

Śmierć Hitlera jest faktem

NOWY JORK. — Prezydent Stanów Zjedn. Truman oświadczył oficjalnie, że rząd Stanów Ziednoczonych uważa śmierć Hitlera za fakt dokonany i jest zdania, że wiadomość podana przez radio niemieckie, jest prawdziwa. Bliższe okoliczności śmierci Hitlera nie są na razie znane rządowi Stanów Ziednoczonych.

L. 05102

KRONIKA

Komitet redakcyjny „Głosu Narodu“ rozpisuje

konkurs

na artykuł p. t. „Konieczność sojuszu narodów słowiańskich“.

Za najlepiej opracowany artykuł Komitet wyznacza nagrodę

złotych 1000.—

Prace opatrzone godłem należy składać w Redakcji „Głosu Narodu“ do dnia 5 maja 1945.

Najlepiej opracowany artykuł ukaże się na łamach „Głosu Narodu“.

Dekret o podatku wojskowym

W najbliższych dniach ukaże się dekret Rządu Tymczasowego o podatku wojskowym. Podatek ten pobierany był przez Skarb Państwa w innej formie do końca 1935 r. Obecnie wznawia się pobieranie tego podatku, jednak na odmiennych zasadach. Oparty on będzie obecnie na powszechności. Pobierany będzie od wszystkich mężczyzn w wieku od 18—55 lat, którzy nie są powołani do służby wojskowej.

Od podatku będą zwolnieni: żołnierze służby czynnej, funkcjonariusze służby bezpieczeństwa, członkowie milicji obywatelskiej i zmilitaryzowani pracownicy państwowi (kolejarze, pocztowcy).

Poza tym zwolnieni są inwalidzi, obywatele korzystający z dobroczynności publicznej, niezdolni do służby wojskowej, jeżeli nie posiadają źródeł dochodu, zakonnicy i duchowni, uczniowie szkół średnich i zawodowych, odbywający praktykę wojskową i zarejestrowani bezrobotni.

Głównym motywem ustanowienia podatku wojskowego jest założenie, że obywatele powołani do wojska ponoszą ofiarę krwi dla Ojczyzny, inni winni złożyć Państwu daninę pieniężną.

Dekret przewiduje następujące stawki:

1) Właściciele, dzierżawcy i użytkownicy gospodarstw wiejskich: do 5 ha — 50 zł, do 10 ha — 100 zł, do 20 ha — 200 zł, ponad 20 ha — 500 zł rocznie.

2) Pracownicy fizyczni i umysłowi płacą 1% od wynagrodzenia brutto.

3) Mężczyźni zajmujący się pracą fizyczną, ale nie pobierający stałego wynagrodzenia — 50 zł rocznie.

4) Uczeni i artyści, literaci, publicyści itp., o ile nie posiadają stałego zatrudnienia — 100 złotych.

5) Wszyscy inni mężczyźni, a więc kupcy, rzemieślnicy itp. — 500 zł rocznie. Termin płatności podatku ustala się na dzień 1 czerwca każdego roku, z tym, że nakazy płatnicze winny być doręczone do 1 maja danego roku.

Pracownikom najemnym pracodawcy winni potrącać należny od nich podatek.

Wymiar i pobór tego podatku powierzony jest gminom wiejskim i miejskim.

Całkowity wpływ z podatku wojskowego Skarb Państwa przekazuje Komunalnemu Funduszowi Pożyczkowo-Zapomogowemu.

Monitor Polski

Ukazał się pierwszy numer Monitora Polskiego, Dziennika Urzędowego Rzeczypospolitej Polskiej.

Na treść numeru składają się zarządzenia władz naczelnych i obwieszczenia urzędowe oraz instytucji państwowych.

Redakcja i Administracja Monitora Polskiego mieści się w Łodzi, ul. Piotrkowska 102a, telefon 139-31.

Kursy języka rosyjskiego Tow. Przyjaźni Polsko-Rosyjskiej

W przyszłym tygodniu rozpoczyna się kurs IV dla początkujących. Osoby które zapisały się na ten kurs i te, które jeszcze chcą się nań zapisać, proszone są o zgłoszenie się do Sekretariatu Kursów, Biblioteka Miejska, II Aleja 22, od 10 — 12 i od 4 — 7 codziennie, oprócz niedziel i świąt, celem ostatecznego ustalenia godziny.

Niezależnie od tego organizuje się kurs dla bardziej zaawansowanych.

Z walnego zebrania Częstochowskiego Klubu Szachowego

W niedzielę, dnia 29 b. m. w gmachu Publicznych Szkół Dokształcających Zawodowych przy ul. Garncarskiej 6/8 odbyło się walne zebranie szachistów w terminie późniejszym ze względu na udział członków w manifestacji narodowej. Zebraniu przewodniczył ob. Stefan Gajos, który na wstępie podziękował ustępującemu zarządowi za wydajną współpracę, po czym został odczytany projekt statutu i przyjęty przez zebranych. Z kolei przystąpiono do wyboru stałych władz klubu, w wyniku czego prezesem został wybrany najbardziej zasłużony i ceniony członek — ob. prof. Alfred Czarnota, wiceprezesem — ob. kier. szkoły Marian Kucharzewski, II wiceprezesem — ob. prof. Kędzierski, sekretarzem — ob. Stefan Gajos, skarbnikiem — ob. Marian Wieczorek, gospodarzem — ob. Edward Sołtysiak, referentem szkolnym — prof. L. Prentki, referentem propagandy — ob. por. Hoff, referentem sekcyjnym — ob. Jerzy Nowakowski.

Do Komisji Rewizyjnej wybrano ob. mgr. Edwarda Janika, ob. Wacława Stefanka, oraz Józefa Pyrkosza, zaś do Komisji Kwalifikacyjnej zgodnie ze statutem weszli trzej zwycięzcy z ostatniego turnieju o mistrzostwo m. Częstochowy, a więc: ob. prof. Alfred Czarnota, ob. Józef Wałczak i Marian Wieczorek. Poza tym została jeszcze wybrana Komisja Turniejowa w osobach obywateli: prof. Emanuela Beera, Józefa Walczaka, Henryka Skalika i Henryka Podpłomyka.

W dalszym ciągu omówiono wiele ważnych spraw, jak doprowadzenie do porządku własnego lokalu przy ul. Al. N. M. Panny 35, oraz organizacji turnieju o mistrzostwo m. Częstochowy. W tej ostatniej sprawie damy dłuższy artykuł informacyjny w najbliższym czasie.

Uruchomienie wieczorowych kursów handlowych dla dorosłych

Dyrekcja Gimnazjum Kupieckiego Stow. Kupców Polskich, przy ul. Garncarskiej 6/8 podaje za naszym pośrednictwem do wiadomości, że przyjmuje do dnia 7 maja b. r. codziennie od godz. 16—18-ej zapisy na kurs handlowy dla dorosłych z zakresu księgowości, arytmetyki handlowej, nauki o handlu i korespondencji handlowej.

Z życia kulturalnego

Wieczór poświęcony polskiej poezji rewolucyjnej

W dnu 5 maja 1945 r. w lokalu Zw. Zawod. Literatów w Częstochowie odbędzie się wieczór literacko-artystyczny p. t. „Polska poezja rewolucyjna“.

Początek o godzinie 4-ej.

Bliższe szczegóły podamy w najbliższym numerze naszego dziennika.

Akademia Wojska Polskiego

Wojsko Polskie urządza dziś, dnia 3 Maja o godz. 17-ej akademię w sali Kameralnej Teatru Miejskiego.

Akademia w Teatrze Miejskim

Dziś, o godz. 14-ej odbędzie się w Teatrze Miejskim akademia, zorganizowana przez Miejski Oddział Informacji i Propagandy, poświęcona Świętu 3 Maja w połączeniu z manifestacją z powodu kapitulacji Berlina.

Program kin

Kino „Wolność“ — film „Piotr I“.
Kino „Polonia“ — film „Piotr I“.
Kino „Bałtyk“ — „Tęcza“.

Instytut Muzyczny w Częstochowie

Sekretariat Związku Zawodowego Muzyków w Częstochowie zawiadamia, że ostateczny termin zgłoszeń do Instytutu Muz. upływa z dniem 10-ym maja b. r.

Zgłaszać należy się od dnia 30.IV.1945 roku do sekretariatu Związku Zawodowego Muzyków, który mieści się czasowo w lokalu Związku Zawodowego Literatów, Aleja N. M. Panny 43, I piętro w godzinach od 12 do 14-ej w poł.

—o—

Kronika sportowa

W dniu 3 maja, staraniem Częstochowskiego Klubu Sportowego odbędzie się bieg na przełaj. Trasa 3000 m. Biegiem tym sportowcy uczczą pamięć ś. p. Kusocińskiego. Udział w biegu biorą zawodnicy stowarzyszeni i nie stowarzyszeni.

Po biegu odbędzie się mecz piłki nożnej między C.K.S., a K. S. „Pogoń“ ze Śląska. Częstochowa po 6 latach będzie pierwszy raz oglądała drużynę śląską w meczu z miejscową drużyną piłkarską. Spotkanie to będzie bardzo ciekawe, gdyż C.K.S. mecz ten traktuje bardzo poważnie, a drużyna gości jest w dość dobrej formie.

Na zakończenie dnia, odbędzie się finał piłki siatkowej. Jest to pierwszy mecz piłki ręcznej i niewątpliwie ściągnie masę miłośników tego sportu, na boisko sportowe.

Otwarcie sezonu Częst. Klubu Sport.

W dniu 3 maja r. b. nastąpi uroczyste otwarcie sezonu Częstochowskiego Klubu Sportowego. O godzinie 13-ej z placu magistrackiego wystartują uczestnicy biegu ulicznego o memoriał im. ś. p. Janusza Kusocińskiego, największego sportowca Polski, zamordowanego przez oprawców niemieckich. Trasa wynosząca około 3.000 metrów prowadzić będzie ulicami Kilińskiego, Chłopickiego, Lubliniecką, Pułaskiego, Słowackiego, Handlową, Sobieskiego, Aleją Wolności, II Aleją i z powrotem do Placu Magistrackiego.

Zawodnicy zgłoszeni proszeni są o stawienie się o godzinie 12-ej na wspomnianym placu.

Po południu o godzinie 4-ej drużyna piłkarska CKS'u, w której wystąpi reprezentacyjny bramkarz Polski Krzyk, rozegra mecz z drużyną KS „Pogoń“ — Nowy Bytom, obecnym mistrzem Śląska.

Zarówno bieg uliczny, jak i mecz z jedną z czołowych drużyn Polski wzbudziły ogromne zainteresowanie pośród rzesz częstochowskich miłośników sportu.

Zawody R.K.S. „Skra—W.K.S. „Orzeł“

W dniu 3 Maja odbędą się na boisku W. P. III Aleja 64 o godz. 15 b. ciekawe zawody towarzyskie piłki nożnej między R.K.S. „Skra“ a W.K.S. „Orzeł“.

Drużyny wystąpią w swych najsilniejszych składach.

W czasie rozgrywek przygrywać będzie orkiestra wojskowa.

1 Maja w Częstochowie

Odsłonięcie Pomnika Wdzięczności Żołnierzowi Armii Czerwonej

Imponująco wypadło święto 1-szo majowe w Częstochowie. Miasto całe tonęło w powodzi biało-czerwonych i czerwonych flag. Na ulicach tłumy odświętnie ubranych ludzi z czerwonymi kokardkami. Pochód wyruszył z Placu Daszyńskiego, na czele z młodzieżą, przyszłością narodu, a dalej kroczyły poczty sztandarowe wszystkich czterech partii demokratycznych, za nimi Rada Związków Zawodowych, Z. Z. Kolejowców z dymiącą lokomotywą, Literaci, Plastycy, Artyści Dramatyczni, Dziennikarze, Drukarze, Pracownicy Miejscy, Metalowcy, Włókniarze, Spółdzielcy, Pracownicy Budowlani, Górnicy, Pocztowcy i tysiące, tysiące chłopów. Pochód przeciągał przez ulice miasta przez 2 i pół godziny. Wzięło w nim udział ponad 100.000 ludzi, którzy w ten sposób zamanifestowali swą jedność z poczynaniami Rządu Tymczasowego, którzy jeszcze raz zademonstrowali swe uczucia do Narodów Radzieckich i pokazali światu, że faszyści w Polsce nie mają nic do czynienia.

Manifestacja ta była odpowiedzią dla tych co jeszcze montowali złudzenia „posiadania wpływów londyńskich“ w społeczeństwie, że nie mają tu żadnego znaczenia, była ostrzeżeniem dla bandytów spod znaku N. S. Z. i góry A. K. Lud polski, lud pracy miasta i wsi pokazał swą wolę. Nic nie pomoże szczytna frazeologia patriotycz na naszych zacofańców; robotnik, chłop i inteligent pracujący stanęli zwarcie w jednym szeregu i nikt ich stamtąd nie zdoła wyrwać. Lud raz uchwyciwszy władzę w swe ręce, będzie umiał ją utrzymać.

Szli karnie w szeregach, a nad nimi łopotały czerwone sztandary i tysiące transparentów. Szli mimo deszczu. Przeciągnęli Alejami na Jasną Górę, gdzie, przed szczytem klasztoru odbyło się uroczyste nabożeństwo z kazaniem, po czym pochód ruszył w drogę powrotną na plac przed magistratem. Tu na pięknie udekorowanej trybunie zebrali się przedstawiciele władz z przewodniczącym M. R. N. ob. Zajdą i Starostą Grodzkim ob. Dr. Wolańskim na czele, Wojenny Komendant Miasta, Komendant miejscowej jednostki Wojska Polskiego, przedstawiciele partii politycznych, prasy i organizacji. Na środku placu ustawiły się oddziały Armii Czerwonej, Wojska Polskiego — Związku Inwalidów Wojennych. Z prawej strony pomnika Wdzięczność Żołnierzowi Armii Czerwonej stanęły poczty sztandarowe P. P. R. Stronnictwa Demokratycznego, P. P. S. i Stronnictwa Ludowego.

Uroczystość na placu zagaił Prezydent Miasta Dr. Wolański, po czym przemówienie wygłosił Przewodniczący Komitetu Budowy Pomnika Wdzięczności ob. Langier, który następnie przy dźwiękach hymnu Radzieckiego i salwach dział odsłonił pomnik. Moment ten był wzruszający. Czuło się, że zbratanie zadokumentowane krwią jest wieczyste.

Pomnik według projektu artysty rzeźbiarza Policińskiego jest naprawdę dziełem wspaniałym. Należy się dużo słów uznania dla wykonawcy pomnika, dla Komitetu, a szczególnie dla ob. Kapalskiego Damazego, dzięki niestrudzonej pracy, których pomnik mógł być odsłonięty w dniu największego święta Ludu Pracującego, 1-go Maja.

Miło jest stwierdzić, że pomnik ufundowany przez Częstochowę jest najlepszym ze wszystkich, jakie ostatnio postawiły miasta polskie.

Następnie wygłosił przemówienie ppułk. Siedow, w imieniu Armii Czerwonej, ppor. Kostrzewa w imieniu Wojska Polskiego, ob. Fabisiak z P. P. R., ob. Kaźmierczak z P. P. S., ob. Kołodziejczyk ze Str. Ludowego, ob. Kapalski ze Str. Demokratycznego oraz ob. Jurek w imieniu organizacji młodzieżowych. Liczne okrzyki na cześć Rządu Tymczasowego, Związku Radzieckiego, Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, Marszałka Stalina, gen. Roli-Żymierskiego podchwytywane przez niezliczone tłumy płynęły przez całe miasto.

Następnie odbyła się defilada oddziałów Armii Radzieckiej i Polskiej oraz uczestników pochodu. Trzeba przyznać, że organizacja uroczystości jak również porządek na trasie utrzymane były wzorowo. Jest to zasługą Rady Zw. Zawodowych, Milicji Obywatelskiej pod kierunkiem ob. por. Nowickiego i Straży Pożarnej.

Cała manifestacja zostawiła niezatarte wrażenie.

W. R.

Dwie książki

Opowiem Panu historię o dwóch książkach. Była jedna z miejskiej wyciągnięta biblioteki — wędrowała z rąk do rąk, porywała ludzi, interesowała — czytali, mało — rozczytywali się w niej do utraty świadomości rzeczy bliskich, tych najbliższych. I zdarzyło się, że w porywie zapominali się — plamili, zawijali rogi, ale czynili to wszystko z miłości. Tak... i był moment, że żałowali, ale szybko tego zaniechali — chcieli prędzej i prędzej do końca wszystko wyczytać, wszystkiego się dowiedzieć. Książka, jak książka, mówić nie umiała — poddała się działaniu ludzkich rąk. To ją zniszczyło. Rozleciała się, kartki gdzieś pogubiła i zostały strzępy. I rzucono ją na samo dno. Gdzieś, ktoś po latach, robiąc porządki w bibliotece, odszukał ją. Wziął ostrożnie w palce, żeby przypadkiem nie zwalać rąk owym przylepionym brudem i jako rzecz zbyteczną ze wstrętem odrzucił.

I była druga — równie piękna, młoda i świeża — jak ta pierwsza. Tylko tę drugą wystrojono w purpurę i złoto i umieszczono w bibliotece bogatego pana. Jej los był podobny. Ona także porywała czytających — zachwycali się i były chwile, gdy niemi trwali w upojeniu, ale nie zapominali się. Trzymali ją zawsze z lubością, z pietyzmem, ze czcią i co za idiotyzm!! — wiecie co ją chroniło? owa purpura i złoto. Nie zbrukano ją, nie zniszczono — zachowali jej godność, by zostawić przyszłym i przyszłym na pamiątkę. I ostała się w swej starości. Nikt nie odważył się ją odtrącić. Może przestano się nią interesować i zostawiono ją na boku, ale nie wyrzucono.

Olga.

—o—

Dyżury aptek

Od dnia 30 do 6 maja dyżurują w naszym mieście następujące apteki:

Sukc. B. Frydego — III Aleja 50.
J. Pogorzelskiego — Narutowicza 44.

OGŁOSZENIA URZĘDOWE

Nr O. 2453/1/45.

ZARZĄDZENIE

Prezydenta Miasta w Częstochowie o mobilizacji robotników na wyjazd do pracy w przemyśle węglowym

Na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 11.IV.1945 r. i zarządzenia Wojewody Kieleckiego z dnia 28 kwietnia 1945 r. Nr P. 1/0/761/45 o mobilizacji robotników do pracy w przemyśle węglowym, zarządzam co następuje:

§ 1.

Zarządzam na obszarze gminy miejskiej Częstochowa mobilizację 2.000 robotników na wyjazd do pracy w przemyśle węglowym.

§ 2.

Mobilizacji do pracy podlegają mężczyźni i kobiety w wieku od lat 18 do lat 45, uznani drogą badania lekarskiego za zdolnych do pracy fizycznej na kopalniach, przy czym liczba kobiet nie może przekraczać 35 procent ogólnej liczby zmobilizowanych.

§ 3.

Mobilizacji na roboty podlegają przede wszystkim osoby samotne, a objęte są mobilizacją w pierwszym rzędzie te rodziny, których wszyscy członkowie są zdolni do pracy.

Nie podlegają mobilizacji na roboty mężczyźni, urodzeni w latach 1921 — 1925.

§ 4.

Mobilizacja na roboty będzie przeprowadzona zgodnie z § 2 rozporządzenia porządkowego Wojewody Kieleckiego z dnia 16 lutego 1945 r. o powołaniu czynnika obywatelskiego do współpracy z władzami administracji publicznej w dziale odbudowy Kraju— przy współudziale Obywatelskich Komitetów Domowych.

Obywatelskie Komitety Domowe w związku z tym winny zgłosić niezwłocznie do Zarządu Miejskiego — Wydział Przemysłowy (Ratusz, parter, pokój Nr 8), co najmniej jednego robotnika (robotnicę) podlegających mobilizacji do pracy z równoczesnym podaniem jego: imienia i nazwiska, stanu rodzinnego, dokładnej daty urodzenia i daty, od kiedy nie pracuje, względnie gdzie obecnie pracuje.

Na podstawie dokonanych zgłoszeń Obywatelskie Komitety Domowe otrzymają karty powołania dla zgłoszonych.

Zastrzegam, że Obywatelskie Komitety Domowe winny dokonać zgłoszeń najpóźniej do godziny 12-ej dnia 4-go maja br.

Za terminowe dokonanie zgłoszeń odpowiedzialni są prawnie wszyscy członkowie Obywatelskich Komitetów Domowych.

§ 5.

Ci ze zmobilizowanych, którzy uchylą się od wykonania rozkazu mobilizacji do służby pracy, będą pociągnięci do odpowiedzialności zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

§ 6.

Zmobilizowani winni zabrać ze sobą przybory do jedzenia, koce i żywność na 3 dni i zgłosić się do punktu wyjazdu, wskazanego w karcie mobilizacyjnej, punktualnie w terminie w tejże karcie określonym.

§ 7.

Zmobilizowani do pracy mają zagwarantowane w miejscu pracy kwaterunek i płacę za pracę według norm, przewidzianych dla przemysłu górniczego oraz następujące przydziały żywnościowe:

	pod ziemią:	na powierzchni:
chleb	— 1 kg na dobę	0,8 kg na dobę
mięso	— 4,5 kg na miesiąc	3,2 kg na miesiąc
tłuszcz	— 1 kg na miesiąc	0,6 kg na miesiąc
kasza	— 3 kg na miesiąc	1.5 kg na miesiąc
mąka	— 1,5 kg na miesiąc	1.5 kg na miesiąc
cukier	— 2 kg na miesiąc	1,5 kg na miesiąc
kawa	— 0,5 kg na miesiąc	0,5 kg na miesiąc

Częstochowa, dnia 2 maja 1945 r.

Prezydent Miasta (-) Dr T. J. Wolański.

Prezydent Miasta Częstochowy

Nr O. 2453/2/45.

KOMUNIKAT

W związku z zarządzeniem Prezydenta miasta w Częstochowie Nr O. 2453/1/45 z dnia 2 maja 1945 roku o mobilizacji robotników na wyjazd do pracy w przemyśle węglowym, komunikuje się, że Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego (Ratusz, pokój Nr 8) będzie czynny także dnia 3 maja br. od godziny 8-ej rano do godziny 18-ej dla spraw zgłaszania robotników przez obywatelskie komitety domowe.

Częstochowa, dnia 2 maja 1945 r.

Zarząd Miejski.

Odpow. za redakcję: Z. Fabisiak. Wydawca: Wojewódzki Urząd Informacji i Propagandy.
Wydawnictwo i Redakcja „Głosu Narodu“, III Aleja 52. Tel. 2245 i 2249. Sekretariat Redakcji załatwia interesantów w godzinach od 13—15. — Redakcja rękopisów nie zwraca.